



**НАЗВА КУРСУ:**  
ЦИФРОВА НАУКА ТА ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ  
Digital Scholarship & Informational Literacy

**I. Цикл загальної підготовки.**

**1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки.**

**1.2а. Нормативні дисципліни.**

**ВИКЛАДАЧІ:**

*Ярошенко Тетяна Олександрівна*, кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогіки та психології НаУКМА, віце-президент з наукової роботи та інформатизації НаУКМА, керівник Центру наукометрії та цифрової підтримки досліджень НаУКМА, [yaroshenko@ukma.edu.ua](mailto:yaroshenko@ukma.edu.ua)

*Чуканова Світлана Олександрівна*, кандидат педагогічних наук, ст. викладач кафедри педагогіки та психології НаУКМА, завідувач сектору Наукової бібліотеки НаУКМА, [chukanovaso@ukma.edu.ua](mailto:chukanovaso@ukma.edu.ua)

**Загальне навантаження:** 3 кредити ECTS (90 годин)

Заняття в аудиторії: 26 годин (13 занять по 2 академічні години)

Самостійна робота слухачів курсу: 64 год

Форма підсумкового оцінювання: екзамен

**АНОТАЦІЯ**

Курс призначений для ознайомлення аспірантів НаУКМА з основними складовими наукової комунікації, новітніми трендами та технологіями в цій галузі, способами ефективної роботи з інформацією, управління даними дослідження, отримання відповідних цифрових дослідницьких навичок. За результатами навчання аспіранти матимуть змогу розуміти, як відбувається сучасна наукова комунікація; яким чином відкритий доступ, відкрита наука, відкриті ліцензії, управління даними досліджень впливають на цикл наукового дослідження, зокрема, у поширенні та збереженні результатів дослідження; вмітимуть застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з науковими джерелами, використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для різних етапів дослідження.

**МЕТА І ЗАВДАННЯ**

Мета курсу – допомогти аспірантам НаУКМА сформувати систему знань та вмінь ефективної наукової комунікації та інформаційної діяльності, серед яких використання універсальних та спеціалізованих інформаційних ресурсів, ліцензованих та відкритих джерел наукової інформації, ознайомлення з тенденціями розвитку цифрової наукової комунікації та сучасними практиками, зокрема в управлінні даними дослідження, наукометричними показниками, а також цифровими сервісами та застосунками для різних етапів життєвого циклу дослідження.

### РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
<p>Розуміти, як відбувається сучасна наукова комунікація, яким чином відкритий доступ, відкрита наука, відкриті ліцензії, управління даними досліджень впливають на життєвий цикл наукового дослідження, зокрема, у поширенні та збереженні результатів дослідження.</p> <p>Застосовувати сучасні практики та пошукові техніки для роботи з науковими джерелами.</p> <p>Використовувати універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, сучасні веб-застосунки для різних етапів дослідження.</p> <p>Вміти користуватися різними типами джерел, спеціалізованими пошуковими системами та базами даних.</p> <p>Володіти стратегією ефективного пошуку в мережі Інтернет.</p> <p>Використовувати наукові ресурси НаУКМА: ліцензовані та відкритого доступу.</p>	<p>Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, обговорення у групі.</p> <p>Проблемно-орієнтоване навчання.</p>	<p>Поточний контроль.</p> <p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment).</p>
<p>Обирати й застосовувати ефективні інструменти моніторингу нових публікацій з проблематики дослідження.</p> <p>Володіти методикою підготовки наукових статей до рецензованих журналів та навичками співпраці з сучасними науковими журналами у статусах автора і рецензента.</p> <p>Розрізняти між справжніми і «фейковими» журналами та базами даних.</p>	<p>Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, обговорення у групі.</p> <p>Проблемно-орієнтоване навчання.</p>	<p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment).</p>
<p>Володіти основними поняттями наукометрії та бібліометрії, створювати дослідницькі профілі.</p> <p>Застосовувати навички архівування та управління даними досліджень.</p> <p>Дотримуватися норм авторського права, академічної доброчесності етики наукових досліджень.</p>	<p>Виконання практичних робіт та індивідуальних завдань, обговорення у групі.</p>	<p>Поточний контроль шляхом колегіального оцінювання (peer-assessment).</p> <p>Підсумковий контроль</p>



## ЗМІСТ КУРСУ

### Вступне слово

Заняття з курсу поєднують лекційний виклад, виконання практичних робіт, обговорення в класі, виконання самостійних робіт, проведення проміжних тестів. Значна частина курсу полягає в опануванні аспірантами цифрових навичок дослідника, з використанням реальних платформ наукової інформації та наукометрії (в т.ч. Web of Science, Scopus тощо) та ресурсів цифрової комунікації, ідентифікації, управління даними (EndNote, Mendeley, ORCID, FOSTER тощо).

Програма та методика проведення курсу націлена на відповідність набутих знань, вмій та навичок в царині наукової комунікації до галузі знань чи конкретної дослідницької тематики кожного аспіранта. З цією метою практичні завдання, окрім загальної складової, максимально індивідуалізовані (відповідно до тематики дослідження кожного з аспірантів).

Курс повністю представлено на платформі електронного навчання НаУКМА DistEdu (MOODLE) – [www.distedu.ukma.edu.ua](http://www.distedu.ukma.edu.ua) : ссиллабус курсу, всі лекційні матеріали (презентації, конспект лекцій, завдання до практичних, тестові завдання, матеріали до самостійного вивчення, посилання на додаткові ресурси та сервіси тощо). Електронний журнал дозволяє оцінити та представити у реальному часі кожний етап засвоєння матеріалу для кожного з слухачів. Завантаження практичних робіт на платформу дозволяє ефективно оцінювати результати та комунікувати зі слухачами, обговорювати спільно помилки чи питання, що виникають. Має значні переваги тестування у дистанційному форматі.

Автори курсу у співпраці з партнерами також представили розширений масовий онлайн курс «Наукова комунікація в цифрову епоху» на платформі електронного навчання Prometheus - [https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+SCDA101+2020\\_T1/about](https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/about). Тож додаткові матеріали для самостійного опрацювання слухачі можуть дістати ще й тут.

### Тематичний план курсу

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Лекція	<b>Тема 1. Наукова комунікація : поняття, історія, складові, сучасні тренди. Відкритий доступ та відкрита наука</b> Наукова комунікація як основа розвитку науки. Історія розвитку. Функції наукової комунікації. Кореляція з життєвим циклом наукового дослідження. Журнальна модель наукової комунікації: перші 350 років. Стаття як основна атомна одиниця. Система «peer review» – незалежне експертне оцінювання та її роль, різновиди, особливості. Журнально-орієнтована модель наукової комунікації в епоху відкритих е-архівів (репозитаріїв), мега-журналів, громадянського рецензування. Як оцінити, виміряти вплив вченого, журналу, наукового колективу. Основні стратегії публікаційної активності дослідника. Відкритий доступ та відкрита наука у зміні парадигми наукової комунікації. Інституційні та тематичні репозитарії. Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR), Registry of Open Access Repositories (ROAR), BASE, DOAJ. eKMAIR – відкритий електронний архів Національного університету «Києво-Могилянська академія». Відкриті рецензовані журнали НаУКМА. Огляд сучасних цифрових ресурсів, технологій, веб-застосунків, які дослідники використовують на всіх етапах життєвого циклу дослідження.	2



Лекція	<p><b>Тема 2. Структура наукової інформації. Алгоритми інформаційного пошуку наукової інформації. Пошукові системи. Ресурси наукової бібліотеки НаУКМА.</b></p> <p>Наукова інформація як наслідок науково-дослідницької діяльності. Типи та види наукової інформації. Первинні та вторинні джерела наукової інформації. Алгоритми, підходи, стратегії інформаційного пошуку. Основні методи інформаційного пошуку. Особливості представлення даних, інформації, знань в сучасних інформаційних сховищах. Розсіювання інформації. Закон Бредфорда. «Видимий» та «невидимий» веб. Основні поняття про пошукові системи та пошукові запити. Пошукова відповідність, пошукова якість. Релевантність. Пошукові стратегії. Спеціалізовані пошукові системи (Google, Bing, Yahoo, Ask.com, AOL, Vaidu, та інші). Google Академія та її основні функції. Оператори пошуку в Google. Логічні оператори в наукових базах даних. Огляд основних можливостей роботи з фондами, ресурсами та послугами Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Спеціальні функції е-каталогу. Електронна доставка документів (ЕДД). Робота із ліцензованими академічними базами даних: реферативні, повнотекстові, цитувань, мультидисциплінарні, тематичні (Springer, JSTOR, EBSCO, HINARI, ARDI, Gale, WoS та ін.. Особливості пошукових стратегій. Оформлення віддаленого доступу. Пошук патентної інформації. Спеціалізовані ресурси (ProQuest Dissertations &amp; Theses та ін.). Національний репозитарій академічних текстів.</p>	2
Практичне № 1	<p><b>Практичне завдання: Алгоритми інформаційного пошуку</b></p> <p><i>Частина 1.</i> За тематикою власного дослідження, здійснити розширений пошук в кількох базах даних, що доступні в НаУКМА на час проведення курсу (орієнтовно, EBSCO Academic Search Complete, ARDI, Springer). Відібрати 20-30 статей, що найбільш релевантні запиту, використовуючи фільтри та оператори. Користуючись опцією "CITE" ("цитувати"), сформувати список у визначеному форматі, переслати на е-пошту (завантажити на е-полицю, до бібліографічного менеджера тощо).</p> <p><i>Частина 2.</i> Пройти тестування на закріплення матеріалу (запитання на типи та види наукової інформації, стратегії інформаційного пошуку та формування пошукових запитів при наукових дослідженнях, особливості спеціалізованих пошукових систем, особливості використання операторів розширеного пошуку). Тест викладено на платформу DistEdu в оголошений аспірантам час із зазначенням кінцевого терміну виконання.</p>	2
Лекція	<p><b>Тема 3. Наукометрія: основні поняття та складові. Impact factor, h-index. Абсолютні та нормалізовані показники.</b></p> <p>Наукометрія: основні терміни, функції, складові. Роль наукометричних показників в оцінці (порівнянні) дослідника, установи, журналу, предметної галузі, стратегії науки країни та світу. Показники впливовості. Індeksi цитувань. Методологія рейтингів, кореляція з Science Citation Index та Social Citation Index Web of science. Impact Factor як показник впливовості наукового журналу, особливості розрахунку та відповідності предметній галузі. Поняття квартилю журналу. Journal Citation Reports. Індекс оперативності (Immediacy Index). EigenFactor. Показник Source-Normalized Impact per Paper (SNIP). Показник впливовості наукових журналів SCImago Journal Rank (SJR). та ін. науко метричні показники.</p>	2

<p>Практичне № 2</p>	<p>Індекс Гірша. Нормалізована середня цитованість за предметною галуззю. Бібліометрія. Альтметрика. Лейденський маніфест.</p> <p><b>Практична робота.</b> <i>Частина 1.</i> За платформою Web of Science Core Collection знайти максимально релевантні журнали за тематикою Вашого дослідження. Визначити до якої категорії вони належать. Яке видання є лідером в даній категорії. З яких установ (країн) друкується найбільше більше робіт. Визначити Impact Factor (дво- чи п'ятирічний). Визначити квартал. Узагальнити дані у вигляді таблиці «Core – журнали для дослідження на тему ...» <i>Частина 2.</i> За базами WoS чи Scopus знайти перелік найвпливовіших авторів (20-40) за індексами Гірша та цитованістю робіт у Вашій предметній галузі (тематіці дослідження). Узагальнити дані. Практичну роботу завантажуюмо на платформу DistEdu у визначений викладачем термін.</p>	<p>2</p>
<p>Практичне № 3</p>	<p><b>Тема 4. Робота з платформою Web of Science.</b></p> <p><b>Практична робота.</b> <i>Мета:</i> ознайомлення з функціональними можливостями Web of Science Core Collection. Пошук, відбір, порівняння, фільтри. Базовий та розширений пошук. Особливості пошуку документів, авторів, установ. Використання спеціальних фільтрів для уточнення результатів пошуку. Типові елементи запису. Створення користувацьких списків і сповіщень. Профілі установ та науковців. Особливості роботи з Science Citation Index Expanded (SCIE), Social Science citation index, Art and Humanities Citation Index (AHCI), Conference Proceeding Citation Index (CPCI), Book Citation Index), хімічними індексами та ін. Мультидисциплінарний індекс Emerging Source Citation Index (ESCI). Copernio.</p> <p>Частина 1. Робота в комп'ютерному класі, відпрацьовуються загальні навички по особливостям роботи з базою. Частина 2. Кожен аспірант індивідуально підбирає за розширеним пошуком Highly cited paper (високоцитовані) роботи релевантні до теми власного дослідження. Навички експорту даних (EndNote). Частина 3. Побудувати звіти по цитуванню за визначеною темою, релевантною до дослідження. Враховуємо розподіл статей за роками, h-index, в яких роботах ули процитовані, та сама інформація без самоцитувань. Звіт завантажити на платформу DitEdu у термін, визначений викладачем.</p>	<p>2</p>
<p>Практичне № 4</p>	<p><b>Тема 5. Робота з платформою Scopus.</b></p> <p><b>Практична робота.</b> <i>Мета:</i> ознайомлення з функціональними можливостями Scopus. Перегляд назв журналів, що індексуються у Scopus, відбір, порівняння, фільтри. Базовий та розширений пошук. Особливості пошуку документів, авторів, установ. Використання спеціальних фільтрів для уточнення результатів пошуку. Типові елементи запису. Створення користувацьких списків і сповіщень. Профілі установ та науковців у Scopus. Частина 1. Робота в комп'ютерному класі, відпрацьовуються загальні навички по особливостям роботи з базою. Частина 2. Кожен аспірант індивідуально підбирає за розширеним</p>	<p>2</p>

	пошуком найбільш релевантні публікації до теми власного дослідження. Навички експорту даних.	
Практичне № 5	<p><b>Тема 6. Профілі науковців: Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID, Google Scholar та ін.</b></p> <p><b>Практична робота.</b> <i>Мета:</i> познайомити з основними принципами ідентифікації робіт науковця в глобальному світі та основними видами авторських профілей, спеціалізації, коректності метаданих, витрати на заповнення та підтримку, інтеграції з іншими ресурсами тощо.</p> <p>Частина 1. В комп'ютерному класі разом з викладачем аспіранти знайомляться з особливостями створення та наповнення дослідницьких профілей за допомогою Publons, ORCID, ResearchGate, Scopus Author ID, Google Scholar та ін.</p> <p>Частина 2. Створити та заповнити власний авторський профіль в одному із за стосунків (на вибір), дані профілю завантажити на платформу DistEdu.</p>	2
Практичне № 6	<p><b>Тема 7. Робота з референс-менеджерами EndNote та Mendeley.</b></p> <p><b>Практична робота.</b> <i>Мета:</i> ознайомити аспірантів з особливостями використання бібліографічних менеджерів для наукової діяльності, в т.ч. зберігання бібліографічних даних, повних текстів та оформлення посилань й списків літератури, завантаження першоджерел, інтеграції з іншими ресурсами та за стосунками, зрозуміти можливості багатофункціональності у пошуці та збереженні даних, систематизації, особливостях пошуку всередині колекцій, цитування, спільної роботи тощо.</p> <p>Частина 1. Робота в комп'ютерному класі спільно з викладачем.</p> <p>Частина 2. Створити облікові записи (якщо аспірант не мав раніше) у 2 застосунках: <b>EndNote та Mendeley. Наповнити зразками</b> - форматовані списки посилань на джерела за власною тематикою дослідження, з використанням різних бібліографічних стилів. Порівняти переваги та недоліки, оформлений за зразком порівняльний звіт завантажити на платформу DistEdu.</p>	2
Лекція	<p><b>Тема 8. Дослідницька етика та академічна доброчесність. Авторське право для науковців.</b></p> <p>Основні поняття дослідницької етики та академічної доброчесності. Причини появи неетичного попиту на сумнівні наукометричні показники та наукові журнали. Види порушень норм академічної доброчесності. Критерії для верифікації наукової інформації. Поняття плагіату та самоплагіату, його причини, способи виявлення, техніки уникнення. Чи доцільно застосовувати поділ Баррі Гілмора на плагіат навмисний та ненавмисний в українському науковому контексті. Бібліографічна культура та збереження балансу голосу при цитуванні наукових робіт, оформлення цитат та посилання на авторів. Які бувають авторські права та ліцензії і де шукати інформацію про них. Оформлення ліцензій на свої дані, матеріали. Приклади фальсифікацій та фабрикацій. Як працювати з базою Retraction Watch Database.</p>	2



Лекція	<p><b>Тема 9. Критерії якості наукових видань та особливості публікаційного процесу. Види та етапи рецензування.</b> Стандарти та критерії якості наукових журналів. Основні вимоги (ISSN, мовні вимоги, вимоги до статті, тематика, процедура рецензування, склад редколегії, політики журналу, doi, метадані, етика наукових публікацій, авторське право та Creative Commons, вартість публікації та ін.). Доступність архіву статей та їх анотацій. Індекссування статей журналу в міжнародних базах даних. Відповідність міжнародній видавничій конвенції. Видавничі стандарти. Формати статей. Спеціалізовані журнальні платформи (Open Journal Systems та ін.) Інтегрованість з іншими сервісами та платформами (CrossRef та ін.). Як розпізнати «хижацький» журнал. Peer-review process: види, етапи, переваги та недоліки. Слепе (подвійне сліпе) рецензування, Result-blind peer review тощо. Відкрите рецензування та основні проекти (<a href="#">F1000</a>, <a href="#">eLife</a>, <a href="#">BMJ</a>, <a href="#">BioMed Central</a> та ін.) Особливості Pre- and post-publication peer review. Критика моделі.</p>	2
Лекція	<p><b>Тема 10. Відкрита наука, відкриті дані</b> Основні тенденції наукової комунікації в 21 столітті. Поняття Open Science, <i>open research</i>, <i>open notebook science</i>. Основні принципи Відкритої науки. Законопроект <a href="#">Research Works Act</a> (2011). Бойкот видавництва <a href="#">Elsevier</a> («Вартість знання»). Заклик <a href="#">Amsterdam Call for Action on Open Science</a> та ін. акти руху. Переваги і недоліки. Аргументи за і проти. Проекти в рамках відкритої науки (<a href="#">Allen Brain Atlas</a>, <a href="#">Galaxy Zoo</a>, <a href="#">International MapMap Project</a>, <a href="#">Polymath Project</a>, <a href="#">Слоанівський цифровий огляд неба</a>.) Організації, які практикують або підтримують відкриту науку. Репозитарії даних. Plan S</p>	2
Практичне № 7	<p><b>Тема 11. Управління даними досліджень та життєвий цикл даних. Збереження та цитування даних дослідження. DMP.</b> <b>Практична робота.</b> <i>Мета:</i> Ознайомлення з поняттям «дані дослідження», аналіз життєвого циклу даних дослідження з його етапами та різноманітними інтерпретаціями. Визначення основних типів, способів поширення даних. Ознайомлення з правилами цитування даних, інструментами збереження даних та їх аналізу (FOSTER, MANTRAM, Frictionless Data, DataCite). Робота з репозитаріями для даних, пошук репозитаріїв у реєстрі Re3Data, автоматичними засобами створення плану управління даними досліджень (DMPTool, DMP Online) Складання плану управління даними дисертаційного дослідження аспіранта посередництвом заповнення шаблону та завантаження роботи на платформу DistEdu. Створити та заповнити власний DMP відповідно до тематики власного дослідження, дані плану завантажити на платформу DistEdu.</p>	2
Лекція	<p><b>Тема 12. Вимоги до публікацій результатів дисертаційного дослідження</b> Структура дисертації, обсяги, основні вимоги. Порядок підготовки та захисту. Вимоги до опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (законодавство України). «Перелік наукових фахових видань України» (категорія А та Б). Обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті та висновків. Вимоги до опублікованої монографії, що подається на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Патенти на винахід,</p>	2



	що пройшли кваліфікаційну експертизу (для технічних та природничих наук), посібник (для педагогічних наук) тощо.	
--	--	--

### УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Практична робота	7	7	49
Індивідуальне завдання	2	8	16
Іспитове тестування	1	35	35
<b>Разом:</b>			<b>100</b>

### ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності студента за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Практична робота	7	Виконано і завантажено на платформу у відповідності до всіх вимог.
	4-6	Виконано частково, потребувало уточнень та доопрацювання, або з порушенням термінів
	1-3	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені
	0	Не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Індивідуальне завдання	8	Завдання, що відповідає максимально тематиці дисертаційного дослідження (чи окремому аспекту дослідження) виконано максимально повно та у вказані терміни завантажено на платформу. Аспірант демонструє належний рівень знань і розуміння теми, знайомство із основними тенденціями, виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення. Роботу оформлено відповідно до вимог
	5-7	Індивідуальне завдання виконано частково та потребувало доопрацювання . Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру
	1-4	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені . Роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить фактографічні неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Іспитове тестування	1-35	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.



**Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS**

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
		Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	<b>A (відмінно)</b>
81 – 90	Добре		<b>B (дуже добре)</b>
71 – 80			<b>C (добре)</b>
66 – 70			Задовільно
60 – 65	<b>E (достатньо)</b>		
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	<b>FX</b> (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			<b>F</b> (неприйнятно – з обов'язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до іспиту) складає 25 балів. У разі отримання оцінки «неприйнятно» (нижче 25 балів) здобувач зобов'язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» здобувач має право на два перескладання: викладачеві та комісії. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо». Замість перескладання комісії здобувач може обрати повторне вивчення дисципліни.

**Політика доброчесності**

Всі завдання курсу є самостійно виконаною працею. Роботи скопійовані шляхом копіювання, перенесення оригінальних текстів без посилання на джерела, або компонування тексту з готових блоків оригінальних джерел буде оцінено «незадовільно». Всі роботи перевіряються на плагіат. Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року) - Режим доступу: [https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat\\_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty](https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/6-systema-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/71-normatyvni-dokumenty)



**РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:**

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> – Назва з екрана.
2. Закон України «Про вищу освіту». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрана.
3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>. – Назва з екрана.
4. Закон України «Про освіту». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>. – Назва з екрана.
5. Положення про Національний репозитарій академічних текстів // Законодавство України: [Веб-сайт]. 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/541-2017-%D0%BF> (дата звернення: 25.03.2020).
6. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: наказ № 1220 МОН України від 23.09.2019 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19/card2#Card> (Дата звернення 21.04.2020)
7. Путівник у прикладну наукометрію : навч. посіб. / Н . М. Рідей [та ін.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 344 с.
8. Руководство по наукометрии: индикаторы развития науки и технологии /Акоев М. А. и др. – Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2014. – 250 с.
9. Чуканова С. О. Як уникнути плагіату при посиланні на пакети даних: [презентація] // еКМАІR. 7-а Міжнародна науково-практична конференція «Наукова комунікація в цифрову епоху». Київ, 2019. – Режим доступу: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/15359>. – Назва з екрана.
10. Ярошенко Т. Зелений шлях відкритого доступу. Репозитарії та їх роль у науковій комунікації: перші двадцять років / Тетяна Ярошенко // Бібліотечний вісник. – 2011. – № 5. – С. 3–10.
11. Ярошенко Т. О. Відкритий доступ: переваги і перестороги / Т. О. Ярошенко, С. О. Чуканова // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Підрозділ 2.1. – С. 20–27.
12. Ярошенко Т. О. Концепція та інфраструктура відкритості / Т. О. Ярошенко // Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації / Чмир О. С., Кваша Т. К., Ярошенко Т. О. та ін. – К. : УкрІНТЕІ, 2017. – Розд. 2. – С. 20–36.
13. Ярошенко Т. О. Як публікуватися в якісних журналах [Електронний ресурс] / Т. О. Ярошенко, І. О. Тихонкова. – Режим доступу: [https://issuu.com/alices\\_mirror/docs/howguideirex](https://issuu.com/alices_mirror/docs/howguideirex). – Назва з екрана.
14. Ярошенко Т.О. Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки / Ярошенко Т. – К. : Знання, 2010. — 215 с.
15. Academic Integrity // Columbia College. Columbia University in the City of NY: [Веб-сайт]. NY. URL: <https://www.college.columbia.edu/academics/academicintegrity> (дата звернення: 25.03.2020).
16. Academic Integrity Tutorial Quizz // University of Maryland Global Campus: [Веб-сайт]. Maryland, 2020. URL: <https://www.umgc.edu/current-students/learning-resources/academic-integrity/tutorial/interactive.html> (дата звернення: 25.03.2020).
17. Academic Integrity Tutorial Transcript // University of Maryland Global Campus: [Веб-сайт]. Maryland, 2020. URL: [https://www.umgc.edu/current-students/learning-resources/academic-integrity/tutorial/story\\_content/external\\_files/Academic%20Integrity%20Tutorial%20TRANSCRIP T.pdf](https://www.umgc.edu/current-students/learning-resources/academic-integrity/tutorial/story_content/external_files/Academic%20Integrity%20Tutorial%20TRANSCRIP T.pdf) (дата звернення: 25.03.2020).
18. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles. Martone M. (ed.) San Diego CA: FORCE11; 2014 <https://doi.org/10.25490/a97f-egyuk> (дата звернення: 24.03.2020).
19. Data Citation Synthesis Group: Joint Declaration of Data Citation Principles /за ред. Martone M. // FORCE11. San Diego CA: FORCE11, 2014. URL: <https://www.force11.org/datacitationprinciples> (дата звернення: 04.04.2020).



20. Data Life Cycle // DataONE: [Веб-сайт]. URL: <https://www.dataone.org/data-life-cycle> (дата звернення: 04.04.2020).
21. DataCite: [Веб-сайт]. URL: <https://datacite.org/> (дата звернення: 04.04.2020).
22. Digital Curation Centre because good research needs good data.(n.d.). Retrieved March 31, 2020, from <http://www.dcc.ac.uk/>
23. DMPTool. (n.d.). Retrieved March 31, 2020, from <https://dmptool.org/>
24. DOI Citation Formatter: [Веб-сайт]. 2020. URL: <https://citation.crosscite.org/> (дата звернення: 03.04.2020).
25. Elements of a Data Management Plan. (n.d.). Retrieved March 31, 2020, from <https://www.icpsr.umich.edu/icpsrweb/content/datamanagement/dmp/elements.html>
26. Framework for Creating a Data Management Plan. (n.d.). Retrieved March 31, 2020, from <https://www.icpsr.umich.edu/icpsrweb/content/datamanagement/dmp/framework.html>
27. Gilmore, Barry. Plagiarism : a how not to guide for students / Barry Gilmore. Portsmouth, NH : Heinemann, [2009]. vi, 98 p. : ill. ; 24 cm
28. Kowalczyk, S. (2018). Digital Curation for Libraries and Archives (p. 38). Santa Barbara, CA: Libraries Unlimited.
29. Library. University of Ottawa. (n.d.). Retrieved November 3, 2019, from <https://biblio.uottawa.ca/en/services/faculty/research-data-management>
30. Macfarlane, Bruce. Researching with integrity : the ethics of academic enquiry / Bruce Macfarlane. New York : Routledge, [2010]. xv, 190 p.
31. MANTRA: [Веб сайт]. The University of Edinburgh, 2019. URL: <https://mantra.edina.ac.uk/> (дата звернення: 04.04.2020).
32. Mcneill K. Repository Options for Research Data // Making Institutional Repositories Work / за ред. Burton B. Callicott, David Scherer, and Andrew Wesolek. West Lafayette, Indiana, 2016. Розділ 2. С. 15-17.
33. Nielsen Michael Reinventing Discovery: The New Era of Networked Science. — Princeton, N.J.: Princeton University Press, 2011.
34. OSF: [Веб-сайт]. Center for Open Science, 2020. URL: <https://osf.io/> (дата звернення: 02.04.2020).
35. Registry of Research Data Repositories: [Веб-сайт]. URL: <http://re3data.org/> (дата звернення: 03.04.2020).
36. Retraction Watch Database: [Веб-сайт]. 2020. URL: <http://retractiondatabase.org> (дата звернення: 25.03.2020).
37. Rice, R., & Southall, J. (2016). The Data Librarian's Handbook. London: Facet Publishing. 177p.
38. Stern, Linda, 1947 What every student should know about avoiding plagiarism / Linda Stern. New York : Pearson/Longman, [2007]. vi, 74 p. : ill.

**Додаткові ресурси** (Вебінари, презентації, інструкції):

- Центр наукометрії та цифрової підтримки досліджень НаУКМА – <https://csdrs.ukma.edu.ua/index.php/uk/>
- Канал Clarivate Analytics українською - <https://www.youtube.com/channel/UCSMJ679M7c78IYA5eu41jYg>
- FOSTER - <https://www.fosteropenscience.eu/>

*Затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки НаУКМА  
12 вересня 2019 р. (протокол № 9)*